

Instanța de fond: judecătoria Buiucani mun. Chișinău (judecător: V. Boico)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: L. Popova, M. Moraru, Sv. Caitaz)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

06 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,
în componența:

Președinte, judecător

Judecători:

Tamara Chișca Doneva

Ion Druță

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției împotriva deciziei din data de 09 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău,

adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Tabac Ion împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabili a cauzei și repararea prejudiciului moral și material,

c o n s t a t ă :

La data de 13 septembrie 2013 reclamantul Tabac Ion a depus cerere de chemare în judecată în temeiul Legii nr.87 din 21.04.2011 împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 29 mai 2007 s-a adresat la judecătoria Leova cu o cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului de Executare cu privire la declararea nulității procesului-verbal întocmit la data de 13.07.2007 de către șeful interimar al Oficiului de Executare Leova, în baza cărui a fost concediat din funcția de executor-specialist al aceleiași oficiu de executare.

Prin încheierea judecătoreiei Leova din 04 iunie 2007 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată în conformitate cu prevederile art.169 alin.(1) lit. a) CPC, pe motiv că nu urmează a fi judecată în instanța judecătorească în procedură civilă.

Prin decizia din 26 iulie 2007 a Curții de Apel Cahul a fost respins recursul declarat de către I.Tabac și menținută încheierea din 04 iunie 2007. Împotriva deciziei date, I. Tabac a declarat cerere de revizuire.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2008 a Curții de Apel Cahul, cererea de revizuire declarată de către Tabac Ion a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Reclamantul susține că urmînd indicațiilor greșite date de către Curtea de Apel Cahul prin încheierea sa din 24 ianuarie 2008, unde este indicat că cet. Ion Tabac trebuie să se adreseze cu cerere de chemare în judecată în raza teritorială de aflare a Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești, dar nu în instanța de judecată Leova, la data de 25 iunie 2008 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată la judecătoria Centru mun.Chișinău, în raza de a aflare a Departamentului de Executare, privind declararea

nulității procesului-verbal întocmit la data de 13.07.2005 de către șeful interimar al Oficiului de Executare Leova.

Prin încheierea din 26 iunie 2008 a judecătoriei Centru, mun. Chișinău cererea de chemare în judecată a fost restituită, în conformitate cu prevederile art.170 alin.(1) lit.b) CPC, pe motivul că instanța nu este competentă să judece pricina, cu explicarea dreptului de a se adresa cu o asemenea cerere din nou la judecătoria Leova. Nefiind de acord cu încheierea dată, Tabac Ion a contestat-o cu recurs.

Prin decizia din 25 septembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, încheierea din 26 iunie 2008 a fost casată cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin hotărîrea din 01 decembrie 2008 a judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2009, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 04.11.2009 reclamantul repetat s-a adresat la judecătoria Leova cu cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului de Executare cu privire la declararea nulității procesului-verbal întocmit la data de 13.07.2005 de către șeful interimar al Oficiului de Executare Leova. Prin încheierile din 15.05.2009, 08.12.2009 și 18.01.2010 au fost admise propunerile de recuzare a judecătorilor I. Polișciuc, L. Ursu, Gh. Bordea.

Prin încheierea din 01 februarie 2010 a Curții de Apel Cahul pricina civilă a fost strămutată spre examinare la judecătoria Cantemir.

Prin hotărîrea din 04 martie 2011 a judecătoriei Cantemir acțiunea a fost admisă integral.

Prin decizia din 22 noiembrie 2011 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de către Departamentul de Executare a fost casată hotărîrea primei instanțe cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, după competență jurisdicțională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2012 procesul civil a fost suspendat și dosarul înaintat la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2012 s-a constatat competența judecătoriei Cantemir și s-a remis pricina spre judecare în fond la judecătoria Cantemir.

Prin încheierea judecătoriei Cantemir din 25 septembrie 2012 s-a dispus încetarea procesului civil pe motivul că pîrîtul - Departamentul de Executare a fost lichidat în baza Hotărîrii Guvernului nr. 958 din 15.10.2010. Încheierea instanței de fond a fost menținută prin decizia din 11 martie 2013 a Curții de Apel Cahul.

Consideră reclamantul că i s-a încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a pricinii, cererea de chemare în judecată fiind depusă la data de 27.05.2007 și examinarea finalizată la data de 25.09.2012.

În temeiul Legii nr.87 din 21.04.2011 solicită reclamantul constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 lei și material în sumă de 42198,20 lei, care constituie salariu pentru perioada absenței de la lucru din momentul eliberării din funcția de executor-specialist începînd cu data de 20.07.2005 și pînă la data de 01.01.2008 cînd a fost angajat în serviciu în funcție de jurist la IMSP Centrul de Sănătate Sărăteni.

Prin hotărîrea din 20 ianuarie 2014 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din data de 09 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Ion Tabac, casată integral hotărîrea din 20 ianuarie 2014 a judecătoriei

Buiucani mun. Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea reclamantului a fost admisă parțial și anume s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile; s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Ion Tabac suma de 5000 mii lei cu titlu de prejudiciu moral; în rest pretențiile reclamantului privind reparare prejudiciului material și moral au fost respinse.

La data de 10 iunie 2014 recurentul Ministerul Justiției a depus recurs împotriva deciziei din data de 09 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și aprecierea probelor a fost arbitrară. Concluziile instanței de apel derivă parțial din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei.

În acest sens indică recurentul că statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face printr-o lege specială. Actualmente, în practica națională o asemenea lege specială este Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (în continuare Legea nr. 87).

Indică recurentul că instanța de apel neîntemeiat a reținut argumentele reclamantului/intimatului conform cărora se pretinde că dosarul s-a aflat în curs de examinare începând cu data de 13 iulie 2007 până la data de 11 martie 2013, întrucât se pretinde tergiversarea judecării a trei cauze civile diferite.

Acțiunea depusă de Ion Tabac la data de 29 mai 2007 la Judecătoria Leova împotriva Procuraturii raionului Leova privind declararea nulității ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 13 octombrie 2005 și a Oficiului de executare Leova privind declararea nulității procesului-verbal din 13 iulie 2005 întocmit de către șeful interimar al Oficiului de executare Leova a fost restituită prin încheierea din 04 iunie 2007 din motivul că aceasta nu putea fi examinată în procedură civilă.

La data de 25 iunie 2008 Ion Tabac s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Centru mun. Chișinău, împotriva Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești privind anularea procesului-verbal din 13 iulie 2005 întocmit de către șeful interimar al Oficiului de executare Leova. Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 01 decembrie 2008 acțiunea reclamantului/intimatului a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin urmare, în opinia recurentului este evident faptul că în speță sunt integrate mai multe proceduri distincte, examinate în perioade diferite de timp.

Mai indică recurentul că deoarece Legea nr. 87 a intrat în vigoare la data de 01 iulie 2011, dată la care a fost publicată în Monitorul Oficial, nu poate fi invocată încălcarea termenului rezonabil la examinarea cauzei pentru cererile de chemare în judecată depuse la 29 mai 2007 la Judecătoria Leova și la 25 iunie 2008 la Judecătoria Centru mun. Chișinău. Mai mult ca atât analizând materialele anexate la dosar, au conchis că cererile invocate au fost soluționate în termen rezonabil.

Consideră recurentul că nu există temei pentru repararea pecuniară a prejudiciului moral, iar prin decizia sa din 09 aprilie 2014 Curtea de Apel Chișinău, nejustificat și

neîntemeiat a dispus încasarea din contul statului în contul lui Ion Tabac a sumei de 5000 lei drept despăgubire pentru prejudiciul moral.

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, Colegiul consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 437 alin.(1) lit. f) CPC *„cererea de recurs trebuie să conțină, printre altele, esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate”*. Totodată, participanții la proces sunt în drept să declare recurs numai în cazul în care invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) CPC. Astfel, recursul împotriva deciziilor instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Colegiul constată că argumentele invocate de recurent în cererea de recurs vizează temeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și ar putea fi încadrate temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) CPC, aplicabil doar procedurii de apel. Asemenea temei nu se regăsește în art. 432 CPC aplicabil recursului.

Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, Colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției împotriva deciziei din data de 09 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Oleg Sternioală